

T. C.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 40 KURUŞTUR.
ABONE TUTARI MALSANDIKLA-
RINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE
ALINACAK MAKBUZ MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜ-
ĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

Cilt: 9

27 OCAK 1947

SAYI: 418

YÖNETMENLİKLER:

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı:

Karar sayısı: 525

ÖZET:

Karar tarihi: 19/XII/1946 Teknik okulun öğrenim ve okula giriş yönetmenlikleri h.

Teknik okulun Üçüncü Millî Eğitim Şurasınca incelenen esas öğretim ve okula giriş yönetmenliklerinin bağlı örneklerle göre kabulleri hususunun Yüksek Bakanlık Makamının onamına sunulması kararlaştırıldı.

Uğundur

19/XII/1946

Millî Eğitim Bakanı

Reşat Şemsettin Sıralı

K. Y.

İSTANBUL TEKNİK OKULU ESAS YÖNETMELİĞİ

Kuruluş ve amacı:

Madde 1 — Teknik Okulu mühendis ve tekniker yetiştiren bir kurumdur.

Mühendis kısmında inşaat, makine, mimarlık ve elektrik şubeleri vardır. Öğretim süresi üç yıldır.

Tekniker kısmında inşaat ve makine şubeleri vardır. Öğretim süresi iki yıldır.

Madde 2 — Mühendis kısmının öğrenim derecesi yüksektir. Tekniker kısmını bitirenler hakkında, memurlukta, 3656 sayılı kanundaki üçüncü maddenin D fıkrasına göre işlem yapılır.

Madde 3 — Mühendis kısmının inşaat ve mimarlık şubelerine yapı enstitülerinin hazırlık sınıflarını, makine ve elektrik şubelerine ise erkek sanat enstitülerinin makine ve elektrik hazırlık sınıflarına bitirenler imtihana bağlı tutulmaları adan alınırlar.

Lise olgunluk imtihanını vermiş olanlardan mühendis kısmına girmek isteyenler, hazırlık sınıfında gösterilip de lisede okunmayan teorik ve pratik derslerden imtihana bağlı tutulurlar.

Teknik Okulunun tekniker kısmını bitiren mühendis kısmının birinci sınıf imtihanını vermek şartıyla ikinci sınıfa kabul edilebilir.

Tekniker kısmının inşaat şubesine yapı enstitüsünü veya erkek sanat enstitülerini ağaç işleri bölümlerini bitirenler; makine şubesine ise erkek sanat enstitülerini demir işleri, motorculuk veya elektrikçilik bölümlerini bitirenler imtihana alınır.

Madde 4 — Mühendis kısmının şubeleri gereği kadar kollara ayrılır. Okul kurulunun teklifi ve Bakanlığın onamı ile yani şubeler açılabilir veya kurulan şubelerden gerekli görülürse değişiklik yapılabilir.

Yönetim:

Madde 5 — Okul müdürü, okulun öğretim, eğitim ve yönetim çalışmalarından sorumludur.

Müdürün başlıca görevleri şunlardır:

a) Okulu temsil etmek. Bu sıfatla yazıları, diplomalara ve başka belgeleri imzalamak ve onamak.

b) Okulun bilimsel varlığını yükseltmeye çalışmak, derslerin ve bütün çalışmaların yönetmeliklerini ve programlarını uygun ve düzgün bir yolda yürütmeyi sağlamak ve denetlemek.

c) Öğrencilerin karakterli ve bilgili meslek adamı olarak yetiştirmelerini sağlayıcı bütün tedbirleri almak.

d) Müdür yardımcılarının ve yönetim memurlarına ait tâyin ve vâkıf kimlik işlerini Bakanlığa teklif etmek ve 3656 sayılı kanunun 19 uncu maddesi hükmüne uyan hizmetleri tâyin etmek ve ücretlerini belirtmek.

e) Okulun bütçesini hazırlamak, onandıktan sonra uygulamak, ikinci derecede itaâmlığı yetkisini kullanmak, okulda toplanan kurullar ve komisyona, gereği halinde, başkanlık etmek.

f) Okulun genel çalışmaları hakkında her ders yılı sonunda Bakanlığa rapor göndermek.

Müdürün öğretim ve yönetim işleri için gereği kadar yardımcısı bulunur.

Madde 6 — Öğretim ve yönetim müdür yardımcılarının görevleri ve yetkileri bir yönetmelikle belli edilir.

Madde 7 — Yönetim müdür yardımcısı okulun yönetim işlerinde ve öğretim müdür yardımcısı da öğretim işlerinde müdürün emri altında çalışmak ve ona yardım etmekle ödevlidir. Müdür, görevi başında bulunmadığı zamanlar müdür yardımcılarının bir vekillik eder.

Madde 8 — Okul pansiyonu, müdürün emri ve gözetmesi altında bir pansiyon amiri tarafından idare edilir.

Madde 9 — Okulun hekimi öğrencilerin sağlığı scillerini tutar. Hasta öğrenci, öğretmen, memur ve hizmetleri tedavi ve okul revirini idare eder. Hekim, sağlık işleriyle beraber okulun ve pansiyonun temizliğini kontrolle de ödevlidir.

Öğretim organları

Madde 10 — Öğretim, şube şeflerinin idaresi altında, öğretim planlarına ve ders programlarına göre öğretmen ve öğretmen yardımcılarının tarafından yapılır.

Madde 11 — Öğretim, ders verilmesi ve müzakeresi, uygulama resmi ve proje düzenlenmesi, rapor yazdırılması, laboratuvar ve atelye çalışmaları, teknik geziler yolu ile yapılır.

Madde 12 — Öğretimin hangi esaslara uygun yapılacağına, özel ve genel imtihanlarının zamanlarına ve yapılma tarzlarına, sınıf geçme ve sınıfta kılma, kol değiştirme ve koldan çıkarmaya ve ara pratiklere ait hükümler, öğretim yönetmeliği ile belli edilir.

Madde 13 — Öğretmenler kendi derslerine ait laboratuvar ve atelye ve koleksiyonların şefleridir. Öğretmen yardımcısı, asistanlar ve teknik memurlar da öğretim işlerinde öğretmene yardım ederler.

Şube şefleri ve şube kurulları:

Madde 14 — Okulun şubeleri, öğretim bakımından, birer bütündür. Başlarında birer şube şefi bulunur.

Madde 15 — Şube şefleri okul işlerinde, müdürün yardımcısı olup, okul kurulunca, üç ders yılı için o şubenin öğretmenleri arasından seçilir ve ödevler. Bakanlıkça onanır.

Şube şeflerinin başlıca görevleri şunlardır:

a) Kendi şubelerinin öğretimini laboratuvar, atelye ve başka çalışma işlerinin yönetmelik ve programa göre düzenlemek.

b) Kendi şubesindeki öğretimin gidişini ve çalışma sonuçlarını her yıl sonunda bir raporla müdüre bildirmek.

Madde 16 — Mühendis ve tekniker kısımlarında, aynı adlı şubelerin kendi öğretmenleri

den kurulmuş bir kurul vardır. Muhtelif şubelerde ders alan öğretmenlerin hangi şube kurulunun veya kurullarının üyesi olacağı okul kurulunca belli edilir.

Madde 17 — Şube şefleri kendi şube kurullarına başkanlık ederler. Şube kurullarının kâtipliği, üyelerden biri tarafından yapılır. Müdür gerekli gördüğü şube kurulu toplantılarına katılır ve başkanlık eder.

Madde 18 — Şube kurulları en az ayda bir defa toplanır, aylık toplantı günleri, her öğretim yılının ilk toplantısında kararlaştırılır. İlk toplantı, şube şefinin çağırmasıyla yapılır.

Aylık toplantılar dışında yapılmasına lüzum görülen toplantılar, ya kurulların, gününü belirterek, vereceği karar üzerine veya başkanın en az üç gün önceden çağırması üzerine yapılır. Kurul üyelerinden üçte birinin yazılı isteği üzerine şube şefi, kurulu toplantıya çağırır.

Kurul toplantıya yazı ile çağırılır. Bu yazıya toplantının gündemi de eklenir. Normal toplantılarda da, toplantı gününden en az üç gün önce, üyelere gündem gönderilir.

Madde 19 — Oturumun açılabilmesi için kurul üyeleri yarısından bir fazlasının toplantıda bulunması şarttır. Toplantılara özürsüz devam etmeyenler hakkında, ders ne görmeyenler gibi işlem yapılır.

Madde 20 — Şube kurulları kararlarını, hazır bulunan üyelerin oylarının çokluğu ile verir. Oylarda eşitlik olursa, başkanın bulunduğu tarafın oyu üstün tutulur.

Madde 21 — Her toplantının kararları bir deftere geçilir ve ertesi toplantıda okunarak üyeler tarafından imzalanır. Bu suretle imzalanmış olan kararların orijinal birer örneği müdürlüğe verilir.

Madde 22 — Şube şefleri, kendi şube kurul kararlarını uygulatır ve okul kurulundan geçirmeleri gerekenleri müdürlüğe bildirirler.

Madde 23 — Şube kurullarının ödevleri aşağıda sayılmıştır:

- Şubenin öğretimini ilgilendiren programlar ve yönetmelikler hakkında düşünce bildirmek.
- Şubenin kollara ayrılması, yeniden kurulması veya kaldırılması, derslerin sınıflara dağıtılması, ve lüzum görüldükçe ders konulması ve kaldırılması hakkında teklifte bulunmak.
- Kolun öğretimi kadrosunu düzenleyici tedbirleri düşünmek.
- Öğrenimi bitiren öğrencilerin durumunu inceleyerek diploma almaya hak kazananları belli etmek.
- Her hangi bir sebeple okuldan kaydının silinmesine lüzum gösterilen öğrenciler hakkındaki düşüncesini belirtmek.
- Okul kuruluna üye seçmek.
- Öğretimi ilgilendiren diğer işleri incelemek.

«g» fıkrasından başka fıkralara ait kararlar, okul öğretimi kurulunda konuşulup bir karara bağlanmak üzere müdürlüğe bildirilir.

Okul kurulu:

Madde 24 — Okul kurulu, şube şefleri ile öğretimi ve yönetimi müdür yardımcılardan ve her şubeden, şube kurullarınca bir yıl için seçilen kişiler öğretmenlerden kutulur. Süresi dolduran üye yeniden seçilebilir.

Madde 25 — Müdür, okul kurulunun başkanıdır. Müdüren bulunmadığı zaman kurula, şube şeflerinden kıdemli olan başkanlık eder. Kurulun kâtipliğini öğretimi müdür yardımcısı yapar.

Madde 26 — Okul kurulu ayda bir defa toplanır. Aylık toplantı günleri, her öğretim yılının ilk toplantısında kararlaştırılır. Her öğretim yılının ilk toplantısı, müdürün çağırmasıyla yapılır. Toplantıdan en az üç gün önce üyelere gündem gönderilir. Aylık toplantıdan başka yapılmasına lüzum görülen olağanüstü toplantılar, ya kurulun gününü belirterek vereceği karar veya başkanın en az üç gün önce yazı ile çağırması üzerine yapılır. Kurul üyelerinin en az yarısının yazılı isteği üzerine başkan, kurulu toplantıya çağırır. Kurulun toplantıya çağırılması için üyelere gönderilen yazılara gündem de eklenir.

Madde 27 — Oturumun açılabilmesi için, üyelerin üçte ikisinin toplantıda hazır bulunması gerektir. Bu durum sağlanmazsa kurul, bir hafta içinde yeni bir toplantıya çağırılır. Bir yıl içinde özürsüz olarak iki toplantıya katılmayanlar okul kurulundan çıkarılırlar ve ertesi yıl kurula üye seçilme hakkını kaybederler.

Madde 28 — Okul kurulunun kararları, hazır bulunan üyelerin çokluğu ile verilir. Oylarda eşitlik varsa başkanın bulunduğu tarafın oyuna uyulur.

Madde 29 — Her toplantının kararları bir deftere geçirilir ve toplantıda bulunan üyeler tarafından hemen imzalanır. Bu suretle imzalanmış ve onanmış olan kararların birer örneği müdürlüğe Bakanlığa gönderilir.

Madde 30 — Müdür, okul kurulu kararlarını uygular; gerekenleri Bakanlığın onamına veya bilgisine sunar.

Madde 31 — Okul kurulu, şube kurullarınca verilen kararlardan uygun görmediklerini tekrar incelenmek üzere gerekçesiyle birlikte ilgili şube kurullarına gönderir. Şube kurulunun ikinci teklifi üzerine kesin kararı okul kurulu verir.

Türlü hükümler:

Madde 32 — Okula yazılmak işleriyle giriş ve seçme imtihanlarının yapılma şekilleri ayrı bir yönetmelikle belirtilir.

Madde 33 — Okulun mühendis ve tekniker kısımlarından her hangi birisine denk veya daha yüksek derecedeki teknik öğretim kurum-

larında öğrenim görenlerden, öğrenimlerini teknik okulunda bitirmek isteyenler hakkında ilgili şube kurullarının teklifi üzerine okul kurulu karar verir. Teknik Üniversitelerin son grup imtihanlarına girmek hakkını kazanmış olanlar teknik okul mühendis kısmı ilgili şubesinin son sınıf imtihanına kabul edilebilirler.

Madde 34 — Okulun mühendis veya tekniker kısımlarının öğrenimini ve bu kısımlarda yapılması gereken ara pratikleri ile mühendis kısmının dördüncü sınıfında yaptırılan diploma projesini öğretimi yönetmeliği hükümlerine uygun olarak başarı ile bitirmiş olan öğrencilere, öğretimi kurulu kararı ile devam ettikleri kısım ve şubelerden takip ettikleri kol da belirtmek suretiyle, mühendis veya tekniker diploması verilir.

Madde 35 — Mühendis kısmının dördüncü sınıfına geçmiş olan öğrencilerden okulu terk edenlerle yine bu kısmı üçüncü sınıf sonuna kadar okuyup genel imtihanlara girmeye hak kazananlar veya genel imtihanlara girip başarı göstermeyenler; öğretimi yönetmeliğindeki 57 nci madde gereğince okıldan çıkarılanlar; mühendis kısmının birinci veya ikinci sınıflarında okuyan öğrencilerden tekniker kısmına geçmek isteyenler hakkında durumlarına göre öğretimi yönetmeliğindeki 59, 60 ve 61 inci madde hükümleri uygulanır.

Madde 36 — Mühendis kısmının üçüncü sınıfının öğretimi sonunda, bu kısımda başarı göstermeyeceği öğretimi yönetmeliği hükümlerine göre anlaşılmış olan öğrencilere, okudukları şubenin tekniker kısmına bitiren imtihanlarında başarı göstermek şartıyla tekniker diploması verilir.

TEKNİK OKULU GİRİŞ YÖNETMELİĞİ

Madde 1 — Teknik Okuluna alınacak öğrenciler:

- Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmaları,
- İyi hâl ve ahlâk sahibi olmaları,
- Okula yazılma sırasında okulda kurulacak sağlık kurulundan, sağlık durumunun, öğrenimi ve meslek icaplarına elverişli olduğunu belirlen bir rapor almış bulunmaları,
- 1 — Mühendis kısmı inşaat ve mimarlık şubelerine gireceklerin yapı usta okulları hazırlık sınıfından önceki şubelere gireceklerin erkekler sanat enstitüleri hazırlık sınıfından mezun olmaları (İstisna olgunluğunu vermiş olanların, istisnalarla okunmayıp adı geçen hazırlık sınıflarında okunan teorik ve pratik derslerden giriş imtihanlarında başarı göstermekle gerektir).

2 — Tekniker kısmına gireceklerin, istedikleri bulundukları şubeye göre, Yapı Usta Okulunun veya sanat enstitülerinin girmekstedikleri şubelerle ilgili kısmını bitirmiş olmaları ve açılacak giriş imtihanını başarmaları (Mühendis kısmına

girme şartlarını taşıyanlar tekniker kısmına imtihanlı alınır) şarttır.

Madde 2 — Teknik Okuluna yapı ve sanat enstitülerinin hazırlık sınıflarından gelecek olanların kayıtları Millî Eğitim Bakanlığında verilen listede göre yapılır.

İmtihanla girmek isteyenlerin yazılma eylemi her yıl eylülün on beşinde başlar ve sonunda biter. Bu tarihlerde bir değişiklik yapma gerekirse kayfiyet okul müdürlüğüne gazetelerle ilân edilir.

Madde 3 — İkinci maddede sayılan şartları taşıyan istekliler, birinci maddede belirtilen sürede içinde okul müdürlüğüne bir dilekçe ile başvururlar.

İsteklilerin, bu dilekçelerinde girmek istedikleri bölüm ve şube ile öğrenimlerini devlet veya kendi hesaplarına yapmak hususundaki dileklerini de açıklamaları ve buna aşağıdaki belgeler ilâştirmeleri gereklidir:

- Nüfus kimlik cüzatı,
- Öğrenimini bitirdiği okuldan aldığı diploma,
- Öğrenimine ara vermiş ve bu süre içinde çalışmış olanların çalıştıkları yerlerin her birinden alacakları iş kâğıtları; çalışmamış olanların usulüne göre alacakları iyi hâl ve ahlak belgesi,
- (3x4) boyutunda on fotoğraf,
- Aşı kâğıdı,
- Kayıt sırasında okulda kurulan sağlık kurulundan alınmış sağlık raporu.

Yukarıda yazılı belgeler kayıt süresinin sonuncu günü akşamına kadar müdürlüğe vermek üzere posta ile adeli taahhütlü olarak da gönderilebilir. Postadaki gecikmeler özür olarak kabul edilemez.

Giriş ve seçme imtihanları:

Madde 4 — Giriş ve seçme imtihanları yazılma gününün birinci ertesi gün başlar.

Madde 5 — Okula yazılanlara, yalnız giriş ve seçme imtihanlarında kullanılmak üzere bir «imtihana girme» belgesi verilir. Bu belgeyi giriş veya seçme imtihanlarının her hangi birinde gösteremeyenlerle bu imtihanların her hangi birinin belirlenmiş vaktinde imtihan yerinde hazır bulunamayanlar o yıl için okula girme hakkını kaybeder.

Madde 6 — İkinci madde gereğince olgunluk vermiş ise mezunlarının bağlı tutulacakları giriş imtihanlarının teorik kısmı, hazırlık sınıfı programlarına göre yazılı olarak, pratik kısmı, sanat enstitülerinin veya yapı enstitülerinin özel sınıfları programlarına göre resim ve teknoloji-den yazılı, işliktan pratik olarak yapılır.

Madde 7 — Tekniker kısmının giriş imtihanları; yapı enstitüleri veya sanat enstitüleri programlarına göre matematikten yazılı olarak yapılır.

Madde 8 — Giriş imtihanlarında tam not ondur. Her hangi bir dersten beşten az not alan

veya notlarının toplamı, ders sayısının altı ile çarpımından aşağı olan istekliler imtihanı başaramamış sayılırlar.

Madde 9 — Giriş ve seçme imtihanları, okul kurulunun her yıl seçeceği öğretmen ve öğretmen yardımcıları tarafından yapılır.

Madde 10 — Mezun oldukları şubenin mühendis kısmına girmek isteyen teknikerlerin vermek zorunda oldukları birinci sınıf imtihanı, bu sınıfta okutulan bütün derslerden onbeş gün içinde müdürlükçe ilân edilen programına göre her dersin öğretmenini tarafından yazılı olarak yapılır.

Bu imtihanla başarı gösterme şartları okul öğrencilerinin bağlı oldukları şartların aynıdır. Başarı gösteren teknikerler mühendis kısmının ikinci sınıfına alınırlar. Başarı gösteremeyenler o yıl mühendis kısmına kabul edilmezler.

Madde 11 — Mühendis ve tekniker kısımlarına imtihanla alınacak olanların sayısı, imtihanlı alınırlardan ger kalan öğrenci kadrosu açığından fazla olursa adı geçen imtihanlar aynı zamanda seçme imtihanı yerine geçer ve burada en fazla başarı gösterenler sıralı okula kabul edilirler.

Tekniker kısmının imtihanları mühendis kısmının seçme imtihanı kısmının seçme imtihanı sonucunun ilânından en az üç gün sonra yapılır.

Madde 12 — Okula kabulleri kararlaştırılan öğrencilerden öğretimin başladığı tarihten itibaren on beş gün içinde, bir engeli olmaksızın devamı başlamayanların kayıtları, ayrıca haber vermeye lüzum görülmeden silinir. Engel olanların durumlarını bu süre içinde okul müdürlüğüne yazılı ile bildirmek zorundadırlar. Engellerin kabulüne veya reddine okul müdürü karar verir.

Okula kabul edilip de bu süre içinde kaydı silinenlerin yerine imtihanla başarı sırasına göre öbür istekliler alınır.

Madde 13 — Okulun mühendis ve tekniker kısımlarından her hanı birisine denk veya daha yüksek derecedeki teknik öğretim kurumlarında öğrenim görenlerden, öğrencilerini teknik okulunda bitirmek isteyenler hakkında ilgili şube kurulunun teklifi üzerine okul kurulu karar verir. Teknik Üniversitelerin son grup imtihanlarına girme hakkını kazanmış olup da bu imtihanlarda başarı gösteremeyenler teknik okul mühendis kısmının ilgili şubesinin son sınıf imtihanına kabul edilebilirler.

TEKNİK OKULU ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ

Genel hükümler:

Madde 1 — Teknik okulu, mühendis ve tekniker yetiştirmek üzere kurulmuş bir okuldur. Mühendis kısmının öğrenim süresi dört, tekniker kısmının öğrenim süresi iki yıldır.

Madde 2 — Bir ders yılı, her biri on beşer haftalık iki yarıyla ayrılır. Mühendis kısmının son yarıyılı diploma projelerine, ayrılan on haftalık bir dönemdir. Mühendis kısmının birinci, ikinci, üçüncü ve tekniker kısmının birinci ve ikinci sınıflarının sonlarında altıyar haftalık birer «Pratik çalışma» dönemi vardır.

Madde 3 — Her öğretim yılının birinci yarıyılı, kasım ayının ilk pazartesi günü başlar. İki yarıyıl arasında öğretimde iki hafta ara verilir.

Madde 4 — Günde, kırk beşer dakikadan en çok sekiz saat ders okutulur. Haftanın bir yarım günü konferanslara, teknik gezilere veya spora ayrılır.

Madde 5 — Dersler, haftalık ders programlarında gösterilen saatlerde, gereğine göre, dersanelerde, laboratuvarlarda, koleksiyon yerlerinde, fabrikalarda veya şantiyelerde, ilgili öğretmenler tarafından verilir.

Öğretmenler, bir ders yılındaki ders saatleri tutarının % 30 unu geçmemek şartıyla, bazı konuları, yardımcılarına yedirebilirler. Bu oran, gereken hallerde, şube kurulunun teklifi üzerine okul kurulunca arttırılabilir.

Tekniker kısmında da dersi olan öğretmenler, her türlü sorumluluk kendilerine ait olmak şartıyla, bu kısımdaki derslerini, tamamen yardımcılarına verdirebilirler.

Öğretmeni bulunmayan dersler, öğretmen yardımcıları tarafından okutulur. Asistanlar, gerektiği takdirde, öğretim kurulu kararıyla ders verebilirler.

Madde 6 — Uygulamalar, asistanların gözetmesi altında ilgili öğretmen veya öğretmen yardımcısı tarafından yaptırılır.

Madde 7 — Uygulaması yapılacak dersler ile bir yılda yapılacak uygulamaların sayısını, her ders yılı başında ilgili şube kurulları kararlaştırır.

Madde 8 — Projesi olan dersler için öğrencilere, ders yılı içinde, dersin öğretmen ve yardımcısı ile asistanlarının gözetmeleri altında ve belirli saatlerinde, en az birer proje yaptırılır.

Madde 9 — Resim, şekil, laboratuvar ve atelye çalışmalarını yer üzerinde uygulamalar için verilen ödevlerin belli süreler içinde, öğretmen ve yardımcılarıyla asistanların gözetmeleri altında yapılması, gerekirse bunların incelenmesi lazımdır.

Madde 10 — Projelerini belli sürelerde teslim etmeyen öğrenci, projenin yıl içi çalışma notundan, bir haftaya kadar olan gecikme için bir, bundan fazlası için iki not kaybeder. Belli zamanda teslim edilmeyen diğer ödevler için öğretmen in takdirine göre not kırılır.

Madde 11 — Öğrencilerin, ders, proje, şekil, laboratuvar, yer üzerinde uygulama gibi çalışmaların her birindeki yeteneği 10 üzerinden tam sayı ile değerlendirilir.

Madde 12 — İngilizce, Almanca ve Fransızca dillerinden birini okulun sağladığına denk

derecede bildiğini ileri sürenler için her öğretim yılı başında yabancı dilden bir muafiyet imtihanı açılır. Bu imtihan da başarı gösterenler, başarı gösterdikleri öğretim yılından itibaren, bütün öğrenimleri süresince, yabancı dil derslerine girmekten ve yabancı dilin sınıf imtihanlarını vermekten muaf tutulurlar.

Uzmanlık kollarına ayrılma:

Madde 13 — Öğrencilerin devam ettikleri şubede takibedecekleri uzmanlık kolu; isteklerle göz önünde tutularak, yeteneklerine göre, şube kurulunca kararlaştırılır. Bir uzmanlık kolundan ötekine geçme, ancak, şube kurulunun kararlarıyla olur. Öğrencilerin şube değiştirmek hususundaki istekleri kabul edilmez.

Devam notu:

Madde 14 — Öğrencilerin derslere devamı not ile değerlendirilir. Sınıf geçme durumunun belirtmesinde, devam notu, bir ders notu gibi sayılır. Devamın da tam notu 10 dur.

Madde 15 — Bir özüre dayansın veya dayanmasın 45 dakikalık bir ders saatinde sınıfta bulunmayan öğrenci devam notundan bir notun ellide birini kaybeder. Fazla devamsızlıklarda kırılacak not bu esasa göre kararlaştırılır.

Özel imtihanlar:

Madde 16 — Her öğretim yılı içinde; birinci yarıyılın on ikinci haftasında, öbürü ikinci yarıyılın sekizinci haftasında olmak üzere iki özel imtihan yapılır.

Askerliğe hazırlık dersi gösterilen sınıfların bu derse ait özel imtihanları da aynı zamanlarda yapılır. Atelye ile resim dersinden ve öteki derslerin proje, şekil, laboratuvar, yer üzerinde uygulama gibi çalışmalarından özel imtihan yapılmaz.

Madde 17 — Özel imtihanların her ikisinde haftalık ders programlarında her ders için ayrılmış olan ders saatlerinin bir veya birbiri ardınca, ikisinde idarece düzenlenen bir programa göre yapılır. Bu programlar, imtihan haftasından en az bir hafta önce ilân olunur.

Madde 18 — Özel imtihanlar, her dersin, ders yılı başından imtihan gününe kadar okutulan konularından yazılı olarak yapılır.

Madde 19 — Öğrenciler, özel imtihanlarda, her dersin imtihanına ayrılmış olan zamanın başlangıcında, imtihan yerinde hazır bulunmak zorundadırlar. Bulunmayanlar o dersin özel imtihanından sıfır not almış sayılırlar.

Yalnız, her hangi bir dersin belirli imtihan zamanında imtihan yerinde bulunmayanlardan:

a) Hasta olduğunu okul doktoru tarafından verilmiş bir raporla ispatlayanlar, (okula kendi hesabına devam edenler, okul doktorunca onanmış olmak şartıyla, başka bir doktordan rapor getirebilirler. Devlet veya bir kurum hesa-

bona okuyanların okul doktorundan rapor almaları şarttır. Bu raporun imtihanından önce veya imtihanından sonra en çok 24 saat içinde okul idaresine verilmiş olması gerekir).

b) Okulca kabul edilebilecek özürü bulunanlar, (bu özürlerle ait belgeler, imtihan saatlerinden önce veya imtihan saatlerinden itibaren en geç 24 saat içinde okul müdürlüğüne verdikleri takdirde), özürü sayılırlar.

Madde 20 — 19 uncu madde gereğince her hangi bir dersin özel imtihanına özürü olarak girmiyenler, bu özürlerin sona erdiği tarihten itibaren 15 gün içinde, müdürlükten alacakları bir özürü kâğıdı ile, o dersin öğretmenine başvurarak imtihanına girmeye mecburdurlar. Her ne sebeple olursa olsun bu son imtihana girmiyenler o dersten sıfır not alırlar.

Madde 21 — Her dersin iki özel imtihanında kazanılan notların ortalamasına (özel imtihan ortalama notu) denir. Yalnız bir yarıyıl da okutulduğu için bir özel imtihanı olan derslerin özel imtihanlar ortalama notu, doğrudan doğruya bu özel imtihan notudur.

Kanaat notu:

Madde 22 — Her öğrenci, bir yarıyıl içinde, özel imtihanlardan başka, her dersten, önceden belli edilmeyen zamanlarda, özel imtihanından sonra okunan bahisler üzerinden yazılı yoklamaya bağlı tutulur. Yoklamalar sonucunda kararlaştırılan notlar öğretmenler tarafından (kanaat notu) adı altında, ders kesiminden en geç bir hafta önce, okul yönetkesine verilir. 10 üzerinden tam sayı olarak verilen bu notlar, genel imtihanlardan önce ilân edilir.

Yılıçi notu:

Madde 23 — Kanaat notu ile özel ortalama notunun ortalaması (yılıçi notu) nu teşkil eder.

Resmi, şekil, projesi, laboratuvarı ve yer üzerinde uygulaması olan derslerin bu çalışmaları ayrı birer ders sayılır. Bu derslerin yılıçi notu, yıl içinde çalışmayı değerlendiren nottur. Bununla beraber bazı derslerden bu türlü çalışmalar için takdir edilecek notların bir tek notta birleştirilmesi şube kurullarınca uygun görülürse bu hususta ve bu türlü notların hangi oranlarda birleştirileceği hakkında öğretim yılı başında karar verilir.

Genel imtihanlar:

Madde 24 — Genel imtihanlarda öğrenci, bulunduğu sınıftaki ders, proje resim, şekil, laboratuvar, yer üzerinde uygulama gibi öğrenim şekillerinin her birinden, ayrı ayrı imtihan geçirir.

Madde 25 — Genel imtihanlar her yıl iki dönemde yapılır. Birinci dönem, ikinci yarıyılın son haftasını kovuşturan haftanın ilk günü başlar ve üç hafta sürer. İkinci dönem, ekim ayının birinci haftası başında başlar ve iki hafta sürer. Yalnız, mühendis bölümü dördüncü sınıfının genel imtihanlarının birinci dönemi ikinci yarı-

yılın ilk iki haftasında, ikinci dönemi ise yine ikinci yarıyılın dördüncü haftasında yapılır.

Askerliğe hazırlık dersinin genel imtihanı, D/60 yönetmeliğindeki esaslara göre, Devrim Tarihi dersinin imtihanı da Devrim Tarihi Enstitüsünün belirteceği zamanlarda yapılır.

Madde 26 — Genel imtihanlar, yazılı veya sözlü yahut da hem sözlü, hem yazılı yapılır. Her dersin imtihan şekli okul kurulunca kararlaştırılır ve genel imtihanların başladığı tarihten en geç bir ay önce ilân edilir.

Madde 27 — Her genel imtihanından en az bir hafta önce her dersin imtihan günü ilân olunur.

Öğrenci sayısı 30 dan artık olan sınıfların Sözlü imtihanlarda sırasını geçiren öğrenci ayrı günlerde yapılır.

Sözlü imtihanlarda sırasını geçiren öğrenci, ancak, sonuncu öğrenciden sonra imtihana girebilir.

Yazılı imtihanlarda soruların öğrencilere yazdırılmasına başlandığı anda her ne sebeple olursa olsun imtihan yerinde bulunmayan öğrenci o imtihana giremez.

Madde 28 — Sözlü ve yazılı imtihanlar, üç üyeli bir imtihan komisyonu tarafından yapılır. Bu üç üyeden biri dersin öğretmeni, kalan ikisi ise yardımcıdır. Bu iki üye, aynı dersin veya o dersle ilgili derslerin öğretmeni, öğretmen yardımcısı veya asistanları arasından seçilir.

Madde 29 — Genel imtihanlara girebilmek için:

a) Devam notunun üçten, yılıçi notunun ikiden aşağı olmaması,

b) Her derse ait proje, resim, şekil ve laboratuvar raporları gibi ödevlerin haziran imtihan döneminin başlangıcından evvel teslim edilmiş bulunması şarttır.

Sınıf geçme notu:

Madde 30 — Her hangi bir dersin sınıf geçme notu.

a) Genel imtihanı hem sözlü hem yazılı olarak yapılan bir ders (se, bu iki imtihan da ayrı ayrı kazanılan notların ortalamasının % 40 ı ile bu dersin yılıçi notunun % 60 ı,

b) İmtihanı yalnız sözlü veya yalnız yazılı veya yalnız yazılı yapılan bir ders ise imtihan da kazanılan notun % 40 ı ile bu dersin yılıçi notunun % 60 ı,

c) Proje, şekil, resim, laboratuvar; yer üzerinde uygulama gibi çalışmalardan biri ise imtihan da kazanılan notun % 40 ı ile yıl içinde yapılmış olan ödevlerin her birinden kazanılan notların ortalamasının yani bu çalışmalara ait yılıçi notunun % 60 ı, tutaridir.

Sınıf geçme notları, bir ondalıklı sayı olabilir. Yüzde basamağı 5 ve daha yukarı olarak hesaplanan sınıf geçme notları, ondalık basamakları bir yükseltmek suretiyle yuvarlatılır. Daha küçük yüzdeler hesaba katılmaz.

Madde 31 — Her dersin sınıf geçme en az notu beştir. Şu kadar ki genel imtihan notunun beşten aşağı olmaması gerekir.

Askerliğe hazırlık dersinde genel imtihan notu ile kamp notu ortalamasının en az beş tutması şarttır.

Temel ölçü:

Madde 32 — Her sınıfta gösterilen derslerden okul kurulunca kararlaştırılanlar sayısının 6 katı (Temel ölçü) dır.

Madde 33 — Öğrenciler, 25 inci madde ile belirtilen ki imtihan döneminde, o yıl okudukları bütün derslerin genel imtihanlarına girmek zorundadırlar. Haziran döneminde bir kısım derslerin genel imtihanlarına girmeyen veya girmeyen öğrenciler, bu dönemde girdikleri imtihanlardan başaramadıklarının sayısı kıyı geçmemek şartıyla, bu imtihanlara ekim döneminde girerler ve başaramadıkları imtihanları da bu dönemde tekrarlarlar.

Diploma projesi:

Madde 34 — Mühendis kısmı son sınıf öğrencileri, ikinci yarıyılın dördüncü haftasında başlamak ve 10 hafta sürmek üzere, kendilerinin seçeceği derslerin öğretmenleri tarafından verilecek bilgilere göre, bir diploma projesi yapmak zorundadırlar. İkinci dönemde imtihanı başaran öğrencilerin de diploma projelerini aynı süre içinde bitirmeleri şarttır. Genel imtihanlarda başarı gösteremeyen öğrenciler diploma projesi yapamazlar.

Madde 35 — Diploma projesi alan öğrencilerin, ilgili öğretmenler tarafından gösterilen lüzum üzerine, fabrika veya şantiyelerde yapacakları incelemeler, proje süresi içindedir.

Madde 36 — Diploma projesi için 34 üncü maddede gösterilen süre, 15 günden artık olan hastalıklar ayrık, hiçbir sebep ve suretle uzatılmaz. Hastalığı 15 günden fazla sühdüğünü okul hekiminden alacağı raporla ispatlayan öğrencinin proje süresi, raporda gösterilen süre kadar uzatılır.

Madde 37 — Diploma projesini alan öğrenci, öğretmenin lüzum gösterdiği aralıklarla projesini öğretmene veya yardımcısına göstermeğe ve gereken açıklamada bulunarak projesini vize ettirmeğe mecburdur. Her hangi bir vizesi eksik olan öğrenci diploma projesini başaramamış sayılır.

Madde 38 — Diploma projesinin sınıf geçme notu; vizesi sırasınca veya proje bittikten sonra öğrencinin yapacağı açıklamada göz önünde tutularak, doğrudan doğruya projeye verilen nottur. Yalnız mimarlık şubesi öğrencileri diploma projesi sonunda bir eskiz imtihanı da geçirirler. Bunların diploma projesi notu, imtihan sonunda kararlaştırılır.

Madde 39 — Diploma projesini başarmış sayılmak için en az altı numara almak gerekir.

Sınıf geçme:

Madde 40 — Bir öğrencinin sınıf geçebilmesi için aşağıda sayılan şartların tamamen gerçekleşmiş olması lazımdır:

- a) Her dersin genel imtihan notu en az beş olmak,
- b) Her dersten sınıf geçme notu en az beş olmak,
- c) 32 nci maddeye göre okul kurulunca hesaba katılması kararlaştırılan derslerin sınıf geçme notları toplamı en az temel ölçüye eşit olmak.

Sınıfta kalma:

Madde 41 — Aşağıdaki hallerden her hangi biri ile karşılaşan öğrenci sınıfta kalır:

- a) Genel imtihanlara girme hakkını kazanamamak,
- b) Birinci imtihan döneminde en çok üç dersten kazandığı genel imtihan veya sınıf geçme notları beşten aşağı olmak,
- c) Bütün derslerin imtihanına girmiş olanlar için haziran döneminde, bazı derslerin imtihanını ekim dönemine bırakmış olanlar için bu dönemde, temel ölçüyü doldurmamak,
- d) Bir dersten daha olsa ikinci genel imtihan döneminde imtihana girmemek, veya girmemek,
- e) İkinci genel imtihan döneminde bir dersin genel imtihan notu veya sınıf geçme notu beşten az olmak,
- f) Diploma projesini belli süre içinde bitirememek,

Diploma projesini başaramadıkları için sınıfta kalan öğrenciler, ertesi ders yılı yalnız diploma projesini tekrarlarlar.

Madde 42 — Sınıfta kalan öğrenciler, bulundukları sınıfı tekrarlarlar.

Diploma projesini başaramadıkları için sınıfta kalan öğrenciler, ertesi ders yılı yalnız diploma projesini tekrarlarlar.

Madde 43 — Devlet hesabına okuyanlardan sınıfta kalanlar, Devlet hesabına okuma hakkını kaybederler.

Madde 44 — Devlet hesabına okuma hakkını kaybedenlerden öğrenimlerini Teknik Okullarında kendi hesaplarına tamamlamak isteyen öğrenciler, okulu bitirdikten sonra Devlet hesabına okuduğu yıllara kanunen tekabül eden süre kadar mecbur hizmetle ödevlidirler. Bu gibilerden öğrenimlerine devam etmek isteyenler kanuni tazminata bağlı tutulurlar.

Ara pratiği:

Madde 45 — Mühendis kısmının birinci, ikinci, üçüncü sınıfı ile Tekniker kısmının birinci ve ikinci sınıflarındaki öğrencilerden okul doktorunca tesbit edilen bir özrü olmayanlar, askerlik kampından sonra, öğretim kurulunun teklifi edeceği ve Bakanlığın uygun göreceği

teknik büro, şantiye ve fabrikalarda altı hafta (otuz altı gün) çalışmakla ödevlidirler.

Madde 46 — Her sınıf öğrencilerinin yapacakları ara pratiğine ait çalışma programı, ilgili şube kurullarınca düzenlenir. Bu programda her sınıf öğrencilerinin hangi işe ve fabrikaya gönderileceği ve işin veya fabrikanın hangi kısmında çalıştırılacağı da gösterilir. Programların birer örneği öğrencilerin pratik yapmak üzere gidecekler makamlara da gönderilir.

Madde 47 — Pratiğe giden her öğrenci, pratik süresinin sonunda, şube kurulunca verilen programa uygun olarak çalıştığını gösteren pratik defterlerini idareye teslim etmeğe mecburdur. Pratik defterinin muteber olabilmesi için, gerekli resimler ve bu resimlere ait kısa açıklamaları hitva etmesi; her sayfasının ilgili fabrikanın şeflerince imzalanmış ve sonunun fabrika, büro veya şantiyenin en büyük amiri tarafından onanmış olması gerekir.

Öğrencilerin gönderildikleri her fabrikanın, büronun veya şantiyenin amirinden, ayrıca, her öğrenci için basılı örneğe uygun hal, hareket ve çalışma durumu hakkında bir gizli sicil de istenecektir.

Madde 48 — Ara pratiğine gönderilen öğrencilerin çalışma durumları ile hal ve hareketleri, tabii, okul kurulunca her şubeden pratik yerlerinde incelenir. Kontrolle ödevlendirilen her öğretmen veya öğretmen yardımcısı çalışma sınıfını inceleyerek öğrenci hakkında okul müdürlüğüne etraflı bilgiyi toplayan bir rapor verir.

Madde 49 — Her yılı öğretim sona ermeden önce, bir önceki yılın ara pratiğine ait defterler ile gizli siciller ve kontrol raporları şube kurullarınca incelenerek her öğrencinin gönderildiği pratikte başarı gösterip göstermediğine karar verilir.

Madde 50 — 44 üncü maddede gösterilen çalışma süresini, hekim raporu ile belgelendirilmiş bir özür yüzünden daha olsa tamamlamamış veya tamamlıyamamış olanlar noksan çalıştıkları günleri tamamlamaya mecburdur. Ancak noksanlık bütün sürenin yüzde onundan az ve bu pratiği noksan olarak kabul edip etmemeye şube kurulları karar verir.

Madde 51 — Gönderildiği her hangi bir yılın pratiğini başaramıyan öğrencinin pratiği, en geç son sınıf imtihanlarından sonra, bir defaya mahsus olmak üzere tekrar ettirilir.

Madde 52 — Bir özre dayansın veya dayansın pratiklerini tamamlamıyan öğrenciye diploma verilemez.

Madde 53 — Son sınıf imtihanlarından sonra tekrar etmek zorunda kaldığı ara pratikleri ile eksik kalmış olan günlerin, okul yönetkence kararlaştırılan tarihte başlayıp sözü geçen pratik günlerinin toplamının iki katına eşit süre içinde bitirmeyen öğrencilerin okul ile olan ilgileri kesilir.

Madde 54 — Sağlık kurulu raporu ile belgelendirilmiş özründen dolayı pratikler nâ tamamlıyamiyacağı anlaşılan öğrenciler nâ okul ile ilgiler kesilir.

Madde 55 — Devlet ve resmî kurumlar hesabına okuyan öğrencilere pratik yerine gitmek veya pratik nâ bîrdkten sonra dönmek için gereken yollukları ile yeme ve yatma harcamalarına karşılık okul kurulunun uygun göreceği gündelik verilir.

Pratiğe gönderilenlerden hastalıkları, ilgilî kurum hekimî veya bulunmadığı takdirde resmî bir hekim raporu ile belgelendirilenlerin hastabulundukları günler ile geçici ve resmî araverme günlerine ait yeme ve yatma harcamaları da verilir. Bu sebepler dışında her hangi bir suretle çalışmayan öğrencilerin çalışmadığı günlere ait yeme, yatma harcamaları verilmaz.

Madde 56 — Kendi hesaplarına okuyan öğrenciler kendilerine verilecek iş programı gereğince, harcamaları kendilerine ait olmak üzere, pratiğe gitmeye mecburdurlar.

Okuldan çıkarma:

Madde 57 — Sağlık özüründen başka her ne sebeple olursa olsun;

a) Okulun her hangi bir sınıfında iki yıl üst üste sınıfta kalan,

b) Bütün öğrenimi süresince üç defa sınıfta kalan, öğrenci okuldan çıkarılır.

Madde 58 — Mühendis kısmının son sınıfından diploma alamadan ayrılanlara tekniker diploması verilir.

Madde 59 — Mühendis kısmının dördüncü sınıfına geçmiş olan öğrencilerden okulu terk edenlere Tekniker diploması verilir.

Mühendis kısmında üçüncü sınıf sonuna kadar okuyup genel imtihanlara girmeye hak kazananlarla genel imtihanlara girep başarı gösteremiyenler veya 57 ncî madde gereğince okuldan çıkarılanlar Tekniker kısmının bitirme imtihanına girebilirler.

Bu gibilerin sınıf geçme notları Tekniker kısmının bitirme imtihanlarında almış oldukları notlardır.

Bu madde gereğince Tekniker kısmının bitirme imtihanlarına girenler, bu imtihanı bir yılın imtihan dönemlerinde başarmaları lâzımdır. Başaramıyanlardan mühendis kısmının üçüncü sınıfında okuma hakkını haiz olanlar, bu sınıfı tekrarlayabilirler.

Madde 60 — Mühendis kısmının ikinci sınıfında bulunup da öğrenimlerine devam hakkını haiz olanlardan istenilen mühendis kısmının birinci sınıfında okunmayan ve tekniker kısmının birinci sınıfında okunan derslerin imtihanını vermek şartıyla tekniker kısmının ikinci sınıfına, Devlet hesabına girebilirler.

Mühendis kısmının ikinci sınıfında üst üste iki yıl kaldığı için bu kısımdan çıkarılanlar, tekniker kısmının aynı imtihanlarını vermek şartıyla ikinci sınıfa kendi hesabına kabul edilebilirler.

Madde 61 — Mühendis kısmının birinci sınıfında bir ders yılı kalanlardan istenilen, tekniker bölümünün birinci sınıfına, Devlet hesabına imtihansız girebilirler.

Bu sınıfta üst üste iki ders yılı kalanlar tekniker kısmının birinci sınıfına, kendi hesaplarına okumak üzere imtihansız girebilirler.

Madde 62 — Okuldan çıkarılan öğrenciye, isterse, bulunduğu sürelerde okuduğu dersleri ve okuldan çıkarılma sebebinin gösteren bir belge verilir.

Madde 63 — Sağlık özürleri sebebiyle imtihanlara giremedikleri için sınıfta kalan öğrencilerin özürlerini belirten raporlar, okul kurulunca incelenir. Kurul, bu surumdaki öğrencinin sınıfta kalması keyfiyetinin özüre dayanıp dayanmadığına karar verir.

Yalnız, okula devamına engel olan özürünü devamsızlığa başladığı tarihten en geç 15 gün sonraya kadar okula bildirilmeyen öğrenci, bu madde hükümünden faydalanamaz.

Okulu bitirme:

Madde 64 — İkinci kısımdan her hangi birini pratikleriyle birlikte bitirenlere, askerliğe hazırlık dersleri ve kampları ile bir işiğ kalmamış olmak şartıyla, devam ettikleri şubeyi ve bu şubede takip ettikleri kolu gösteren mühendis veya tekniker diploması verilir.

Bu diplomalar pek iyi, iyi, orta olmak üzere üç derecelidir.

Mühendis kısmının ikinci, üçüncü dördüncü; tekniker kısmının birinci ve ikinci sınıflarında kazanılan notların toplamı, tam notlar toplamının % 60 ını bulursa diploma derecesi orta, % 75 ini bulursa iyi, % 85 ini bulursa pek iyi sayılır.

Okulun her hangi bir kısmına başka bir okuldan gelmiş olanların diploma derecesi, mezun oldukları kısımda bulundukları sınıflardaki notları göz önünde tutularak yukarıdaki esaslara göre belirlir.

Alim ve Terbiye Kurulu Kararı:

Kırar sayısı: 12

Kırar tarihi: 10/1/1947

ÖZET:

Teknik Okulu Öğretim Yönetmeliğinin 22, 59, 60 ve 64 üncü maddelerinin değiştirilmesi h.

Teknik Okulu Öğretim Yönetmeliğindeki 22, 59, 60 ve 64 üncü maddelerin bağlı örnek lere göre değiştirilmesi hakkında, Erkek Teknik Öğretici Müdürlüğünün adı geçen okulun Öğretmenler Kurulu kararına dayalı, 8 ocak 1946 tarih ve 183 sayılı yazı ile yaptığı teklif Kurulu-

muza da yerinde görüldüğünden keyfiyetin Bakanlık Yüksek Makamının onamlarına sunulması kararlaştırıldı.

Uygundur

10/1/1947

Millî Eğitim Bakanı

Reşat Şemsettin Sırer

K. Y.

Madde 22 — Her öğrenci bir yarıyıl içinde özel imtihanlardan başka her dersten, önceden belli edilmiş zamanlarda, yazılı yoklamaya bağli tutulur. Bu yoklamalardan birinci özel imtihanlardan evvel yapılanlarında, okunmuş olan yere kadar, birinci ve ikinci özel imtihanlar arasında yapılanlarında; birinci özel imtihanlardan itibaren okunmuş olan yere kadar, ikinci özel imtihanlardan sonra yapılanlarında ise bu özel imtihanlardan itibaren okunan kısımlarından soru sorulur. Yoklamalar sonucunda kararlaştırılan notlar öğretmenler tarafından (kanaat notu) adı altında, ders kesiminden en geç bir hafta önce okul yönetmesine verilir. On üzerinden tam sayı olarak verilen bu notlar genel imtihanlardan önce ilân edilir.

Madde 59 — Mühendis kısmının dördüncü sınıfına geçmiş olan öğrencilerden okulu terk edenlere tekniker diploması verilir.

Mühendis kısmında üçüncü sınıf sonuna kadar okuyup genel imtihanlara girmeye hak kazananlarla bu sınıfın genel imtihanlarına girep başarı gösteremiyenler veya 57 ncî madde gereğince okuldan çıkarılanlar tekniker kısmının bitirme imtihanına girebilirler.

Bu gibilerin imtihanından sorumlu olacakları notlar olup, sınıf geçme durumları yalnızhanını başarı ile vermiş bulundukları müfredat dahil edilmaz.

Bu öğrencilerin sınıf geçme notları tekniker kısmının bitirme imtihanında almış oldukları notlar olup, sınıf geçme durumları yalnız imtihan tabii tutuldukları derslerin notları göz önünde bulundurularak yönetmeliğin 40 ıncı maddesi uyarınca tesbit edilir.

Madde 60 — Mühendis kısmının ikinci sınıfında bulunup da bu kısımda öğrenimlerine devam hakkını haiz olanlardan istenilen, mühendis kısmında okumadıkları fakat tekniker kısmının birinci sınıfında okutulan ders veya müfredatın farklı kısımlarından imtihan vermek şartıyla tekniker kısmının ikinci sınıfına devlet hesabına girebilirler.

Mühendis kısmının ikinci sınıfında üst üste iki yıl kaldığı için bu kısımdan çıkarılanlar hakkında öğrenime kendi hesaplarına devam etmek şartıyla aynı işlem yapılır.

Her iki durumda da tekniker kısmı ikinci sınıfına girebilme imtihanının başarıyla başatlamadığı yalnız imtihan tabii tutulan derslerin notları gözönünde bulundurularak yönetmeliğin 40 ıncı maddesi gereğince tesbit edilir. Bu imti-

hanlarda notlar sınıf geçme notu sayılır.

Bu gibi öğrenciler tekniğe kısmı ikinci sınıfında okunup mühendislik kısmında iken imtihanını başarmış bulundukları ders ve müfredattan sorumlu tutulmazlar.

Madde 64 — İki kısımdan her hangi birini pratikleriyle birikte bitirenlere, askeriğe hazırlık dersleri ve kampları ile birleşmiş kalmamış olmak şartıyla, devam ettikleri şubeyi ve bu şubede takip ettikleri kulu gösteren mühendis veya tekniğe diploması verilir.

Bu diploma pekiyi, iyi, orta olmak üzere üç derecelidir.

Mühendis kısmının ikinci, üçüncü, dördüncü, tekniğe kısmının birinci ve ikinci sınıflarında kazanılan notların toplamı tam notlar toplamının % 60 ını bulursa diploma derecesi orta, % 75 ini bulursa iyi, % 85 ini bulursa pekiyi sayılır.

Okulun her hangi bir kısmına başka bir okuldan gelmiş olanlarla, mühendis kısmından tekniğe kısmına geçen öğrencilerin diploması derecesi mezun oldukları kısımda bulundukları sınıflardaki notları göz önünde tutularak yukarıdaki esaslara göre belirlir.

GENELGELER:

KIZ TEKNİK ÖĞRETİM
MÜDÜRLÜĞÜ

24/XII/1946

Sayı: 34908

ÖZET:

Öğretmenler toplantısına ait tutanak h.

1793

Bazı kız enstitülerinde 1946—47 öğretim yılına başlar başlamaz yapılan öğretmenler toplantısına ait tutanağı bir örneğin Bakanlığa göndermekle için lüzumsuz yazışmalara meydan vermektedirler.

30/IX/1946 tarihinde yapılan öğretmenler toplantısı dahil olmak üzere bundan sonra yapılacak toplantılara ait tutanakların behemehal Bakanlığa da gönderilmesini usul tutulmasını rica ederim.

Milli Eğitim Bakanı a.

N. B.

R. Uzel

KIZ TEKNİK ÖĞRETİM
MÜDÜRLÜĞÜ

3/I/1947

Sayı: 192

ÖZET:

Amelî ders öğretmenleri h.

1794

1944—45 öğretim yılında yapılan teftişler sonucunda:

1 — Kız Teknik Öğretim okullarında gösterilmekte olan Biçik-Dikş dersleri teknik bakımından iyise de, zevk ve görgüyü ilgilendiren hususlarda bazı okullar çok geri bulunmaktadırlar. Bunun zevk terbiyesine esaslı bir şekilde yer verilmesiyle giderilmesi mümkün olduğundan

bihişsa biçik-dikş öğretmenleri bu konuda çok hassas davranmalıdırlar.

2 — Çamaşır derslerinde yaptırılmakta olan bazı işlerde sarf edilen emeğin israf derecesine vardırıldığı da müfettişlerin raporlarından anlaşılmaktadır. Yapılan işlerde öğrencilere az zamanda çok şeyler öğretmek emeğin israf edilmesine harcanmasından da kaçınılmalıdır.

3 — Bazı okullar Moda derslerinde öğrencilere yalnız şapka yaptırmakta ve bu dersin müfredatına dahil kemer, çanta ve buna benzer eşyaların gösterilmemekte olduğu anlaşılmıştır. Müfredatta olan bütün işlerin öğrencilere gösterilmesi lazımdır.

4 — Okullarda ev dairesi yemek pişirme şubesinin gerektiği gibi ilgi görmediği bunun da öğretmenlerin üstün bir gayret harcammalarından ileri geldiği anlaşılmıştır.

Kadın ve kızlarımızı çok yakından ilgilendiren bu dersin gerektiği gibi ilgi görmesi okul müdürü ve ev dairesi yemek pişirme öğretmenlerinin olağanüstü bir gayret göstermeleriyle kâil olacağı aşkardır.

Bundan sonra öğretimde bu hususların göz önünde bulundurulmasını önemle rica ederim.

Milli Eğitim Bakanı a.

M. A.

R. Uzel

NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜ

1/I/1947

Sayı: 84/497

ÖZET:

1795

Okul giderlerinden dolayı açılacak davalarda talep edilecek faiz h.

Okul giderlerinden dolayı açılacak davalar da talep edilecek faiz hakkında Maliye Bakanlığından alınan 13 kasım 1946 tarih ve 4198/2587-33997 sayılı yazının bir örneği aşağıya çıkarılmıştır.

Milli Eğitim Bakanı a.

B. Kadırgan

T. C.

13/XI/1946

MALİYE BAKANLIĞI
BAŞ HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ
VE MUHAHEMAT GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ

ÖZET:

Okul giderlerinden dolayı açılacak davalarda talep edilecek faiz h.

Sayı: 4198/2587-33997

Milli Eğitim Bakanlığı Yüksek Makamına

Okuma giderlerinin tahsil talebiyle açılan davalarda, okul tazminatıyla birlikte, hazinenin ayrıca faiz talebine de hakkı bulunmakla beraber; mukavelede veya tazminat talebine hak veren hususi kanunda faiz tedviyes şart koşmuşsa bu takdirde talep olunacak faiz, sarfiyatın vukuu tarihinden hesaplanması gereken tahakkuk faiz olduğu ve eğer kanunda veya taahhütnamede bu hususa dair bir sarahat mevcut değilse bu halde de ancak borcunun temerrü-

dünden itibaren işlemeye başlayan gecikme faizi talep olunabileceği Bakanlıklarına yazılan umumî mahiyetteki yazımızla açıklanmış; 26/5/1945 gün ve 42533/104/14511 sayılı bir başka yazımızda da okul masraflarından doğan borç faizlerinin hesabında, son Yargıtay kararlarına nazaran, faizin tahakkuk mebdeci olarak sarfiyatın vukuu bulunduğu tarih kabul edilmekte olup faiz tutarının bu şekilde hesabı işinin mahkeme ve icra dairelerine bırakılmasının muvafık olacağı, bu sebeple tahsil masraflarından mütevellit alacaklar hakkında takat yapılmaması için gönderilen masraf cetvellerine faizin ilavesi ne mahal olmadığı Yüksek Bakanlıklarına arz edilmiş bulunuyordu.

Buna rağmen, dava ikâmesi talebiyle gelen yazılar ve eklerinden, bu hususun Bakanlıkları teşkilâtında henüz topyekün ve mustakar bir şekilde halledilmemiş bulunduğu anlaşılmakta ve ezcümle, okul saymanlıklarınca düzenlenen gider listelerine faiz adı altında muayyen bir miktar meblâğın da eklendiği okul giderlerine ait tahakkuk faizlerinin, her yıl vaki masraf için, bir yıllık olarak hesaplandığı, yahutta faizin hesabında mebdeci ve müntehanın yanlış anlaşılması sebebiyle faizlerinde hatalı ve noksan tahakkuk ettirildikleri görülmektedir.

Bu sebeplere binaen faizin mahkeme içti hatlarına göre ne suretle hesabı lazım geldiğinin bir defa daha belirlenmesine lüzum hissedilmektedir.

Takarrür eden Yargıtay içti hatlarına uygun olarak, okul tazminatı davalarında faiz talebi meselesi, bugün şöylece halledilmiş bulunmaktadır:

a) Taahhütnamede veya hususi kanununda okuma masraflarının faiziyle birlikte ödeneceğine dair sarf bir hüküm mevcut bulunduğu takdirde (yahutta tazminat talebi memurun kanununun muaddel 64 üncü maddesi hükmüne müstenit se) mahkemece, borcun zimmete terettüp ettiği tarih olan masrafların vukuundan itibaren borcu tamamıyla ödediği tarihe kadar, faize hükmolunmak icabeder. (B. K. m: 61, 64, 413). Bu hususu teyit eder mahiyette, müteaddit Yargıtay kararları vardır. (Ezcümle Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 6/1/1943 günlü kararı, yine aynı Genel Kurulun 3/1/1945 gün ve 4/86/3 sayılı kararı, Yargıtay Dördüncü Hukuk Dairesinin 25/3/939 gün ve 904/659 sayılı kararı, Yargıtay Dördüncü Hukuk Dairesinin 5/3/1941 gün ve 571/494 sayılı kararı gibi).

Kanun veya mukaveleden doğmuş bulunan faizin müntehası, bakiye borç nispetinde; müdeabih meblâğın icra dairelerinde tamamen tahsil edilmiş olduğu, en son tahsil tarihi dır. Mezkûr faizin tahakkuk mebdecinin tesbitine gelince; günlük aşee masrafları için tahakkuk mebdeci olarak, her yıl için ayrı bir tahakkuk tarihinin tayini iktiza eder ki fiyatta okurun okulda aşee edildiği sürenin (yani tahsil yılı veya sönestrinin)

ortasını, o yıl vak. sarf-yata hesabedilecek fa'ize, rüt fa'izler'nin, mahkemelerce ve icra da'irelerin tahakkuk mendei olarak aimanın hakkın yete ce, yukarda zah olunan esaslara müsten den ta- uygun düşen b r hal tarzı olduğu Bakanlığımızca hakuk ve tahsil edilmesi hususunun temini ve mutalâa edilmektedir.

Fahakka tahsil süres'nin ilk gününü fa'ize mebde almak, yıl veya sümestir sonunda yapılmış b r masraf iç'n de tahsil süres başından itibaren fa'iz tahakkuk ettirmek demektir ki bunun hak ve nesafete uygun olmayacağı meydandadır. Es- kiden olduğu gb, yıl veya sümestir sonunu ta- hakkuk fa'ize mebde addetmek ise, fa'zin her yıl iç'n, hazine zararına olarak eksik hesaplan- ması demektir. Halbuki tahsil süres ortasını mebde kabul etmekle bu mahzurlar ortadan kalkmakta; ve bu usul sayesinde, gerek borçlu gerekse, alacaklı iç'n, daha adlâne b r mebde tâyin ve tesbit etmek mükân daliline girmektedir.

G.y.m ve kitap masraflarında ise, eşyanın öğrenciye verildiği tarih'n, bunların bedeli iç'n hesab olunacak fa'ize mebde teşkil etmesi lâ- zım gelmektedir.

b) Kanunda veya mukavelenamede fa'iz ted'yesi hakkında b r sarahat bulunmadığı halde, talep olunacak fa'iz borçlar kanununun 103 üncü maddes'nin bah's mevzuu etti ğı, 72 nci maddede n'speti % 5 olarak tesbit olunan ve borçlunun temerrüdünden itibaren yürütülecek olan geçmi ş günler fa'iz'dir bu gecikme fa'ize mebde addo- lunan temerrütte borçluya yapılan tebliğatla kendisine borcun ted'yesi hususunda verilen mehl'n h'tamından başlamak lâzım gelir. (B. K. m: 101) temerrüt fa'zinde de münteha y'ne aynı olup icrada borcun tamam'yle ödendi ği, ted'yenn son gününe kadar fa'iz tahakkuku ge- rekli'dir.

Hülâsa gerek tahakkuk ve gerekse temer-

ce, yukarda zah olunan esaslara müsten den ta- hakkuk ve tahsil edilmesi hususunun temini ve ona göre müdafaada bulunulması . Bakanlıkla- r'yle mütabik kalındığı takdirde . teşkilâtımız avukatlarına da tamim olunacağından, arz olu- nan hususat hakkındaki nokta' nazarların b'l- d'rilmesine; ve eğer Bakanlığımız nokta' naza- rına iştirak oluyorsa, bundan böyle:

1 — Okul tazminatı dâvalarında, müdde- a b'h yekûnuna fa'iz'n de ilâvesine mahal bulun- mamakla, borca fa'iz soradan katılmak üzere, sadece tahsil müddet'ince vaki sarf-yatın net olarak b'ld r'ilmesi'ne (ve borçluya da . alacağın tahsilinde fa'iz tahakkuk ettirmek kayd'yle bu esas borç miktarı üzerinden tebliğat yapılarak, tebliğ ve temerrüt tarihler'nin yazılarında be- lirt ilmesine);

2 — Borcu müsb't vesa'ik meyanında öğren- cin' okula girdi ği ve okuldan ayrıldığı tarihler, yıllık iâse sürelerini ve her yıla ait sarf-yat iç'n (g'y'm eşyasında verildi ği tarih ve aş'e masraf- larında ders yılı ortası tahakkuk tarih'i itibar ed- lerek) tahakkuk fa'izler'nin mebdelerini açıklı- yan, il'şk numunes'ine uygun olarak tanz'im edi- lecek, nüf'redatlı b r hesap listes'nin de Bakan- lığımıza gönderilmesi'ne;

3 — Bu noktaların il'g'i teşkilât ve okul saymanlıklarına da tebliğ'yle o yolda hareker- olunması hususunun teminine;

Müsaadeler' rica olunur.

Maliye Bakanı y.

İmza

MASRAF CETVELİ

Okula giriş tarihi:	1/10/1942
Okuldan çıkış tarihi:	31/5/1946
Mecburî hizmet müddeti:	8 yıl
İfa edilmiş hizmet müddeti:	4 yıl (28/7/1946—28/7/1950)

I — YIYECEK MASRAFLARI

Yılı	Masraf miktarı	İşe edildiği müddet	Faizin tahakkuk mebde'i
1942—1943	200.00	1/10/1942—30/6/1943	14/2/1943
1943—1944	250.00	1/10/1943—30/6/1944	14/2/1944
1944—1945	300.00	15/10/1944—31/5/1945	23/1/1945
1945—1946	300.00	15/10/1945—31/5/1946	23/1/1946
Yekûn			
(4 yıllık)	1050.00		

II — GIYIM VE KİTAP MASRAFLARI

Adet	Eşyanın cinsi	Fiatı	Verildiği tarih
1	Ayakkabı	30.00	20/2/1943
2	Palto	220.00	1/1/1944
3	Elbise	150.00	15/5/1944
4	İç çamaşırı (2 kat)	25.00	5/1/1945
5	Ayakkabı	25.00	2/2/1945
6	Elbise	150.00	10/5/1946
6	Parça yekûn (4 yıllık)	600.00	

İCMAL

I — Yiyecek masrafları	1050
II — Giyim ve Kitap masrafları	+ 600
Sarf-yat yekûnu	1650
İfa edilen hizmet mukab'il olup tenzili lâzım gelir.	— 825
tahsil gereken bakiye borç miktarı	825

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMIMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55